

УДК 591.3:546.18.41:636.592.084

ВПЛИВ ПРЕПАРАТУ «БІЛО-АКТИВ» НА ПРОДУКТИВНІ ПОКАЗНИКИ ПЕРЕПЕЛІВ*Я. М. Сірко*, к. с.-г. н., с. н. с., *Б. Я. Кирилів*, к. с.-г. н., с. н. с., *В. О. Кисців*, к. с.-г. н., с. н. с.
yasir@ukr.net

Інститут біології тварин НААН

У птахівничій галузі для профілактики виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань птиці, а також підвищення її продуктивності застосовують різноманітні кормові добавки, які містять біологічно активні речовини. До таких препаратів належить «Біло-Актив».

«Біло-Актив» містить суміш алумосилікатів, евкаліпт, кальцій та жирні кислоти (енантову, пеларгонову, ундецилову, тридеканову). Це біодобавка, яка завдяки шаруватій структурі та високій в'язкості активної речовини, володіє здатністю покривати слизову оболонку шлунково-кишкового тракту птиці. Внаслідок взаємодії з глікопротеїнами, які містяться у слизі, посилюється опірність до подразнень покривного шару слизової оболонки. Постійне використання препарату в менших дозах, ніж при лікуванні, наприклад у курчат-бройлерів, покращує процеси травлення і засвоєння поживних речовин корму. «Біло-Актив» сприяє зміцненню шкаралупи, підвищенню продуктивності курей-несучок. Внаслідок використання продукту знижується ступінь забруднення довкілля аміаком, підвищується конверсія корму, що особливо актуально сьогодні, в умовах високої вартості кормів у раціоні птиці. Варто зауважити, що кормова добавка не тільки суттєво зменшує витрати кормів, а й підвищує щоденний приріст маси тіла. Однак, дослідження з ефективності застосування кормової добавки у перепелівництві не проводились. Тому, метою наших досліджень було вивчити вплив препарату «Біло-Актив» на обмін Цинку і Міді у перепелів для його корекції у критичні періоди росту і розвитку птиці.

Досліди провели на 3-х групах перепелів починаючи з 10-добового віку за схемою: птахи контрольної групи одержували повнораціонний комбікорм (ПРК), а птахи I та II групи — ПРК+0,15% і 0,20% «Біло-Актив» у період з 17- до 72-добового віку. Забій птиці провели у 28-, 42-, 72-добовому віці.

За додаткового внесення різних доз біодобавки встановлено міжгрупові та міжорганні відмінності у перепелів дослідних груп, щодо вмісту Цинку та Міді. Так, у 28-добових перепелів другої дослідної групи кількість Цинку в тканинах печінки та кістах збільшилась, відповідно, на 11,9 і 6,67% ($p < 0,05$), а третьої дослідної — на 7,25 і 1,15%, порівняно з контрольною групою. У наступні вікові періоди (42- і 72-добовий вік) зміни вмісту Цинку були подібними. Однак, у віковому аспекті, нами встановлено збільшення кількості Цинку в 42-добовому віці птиці в тканинах печінки та кістах перепелів другої групи — на 8,58 і 7,66% ($p < 0,01$) та третьої — на 7,8 і 6,29%, відповідно, порівняно з 28-добовими. Можливо, це пов'язано із покращенням засвоєння Цинку. У 72-добовому віці рівень Цинку в тканинах печінки та кістах перепілок поступово знижувався. Так, у птиці другої дослідної групи в печінці і кістках — на 10,6 і 6,38% ($p < 0,05$); третьої дослідної групи — на 11,36 і 5,78%. Очевидно, зниження вмісту Цинку в згаданих тканинах, пов'язано з його використанням на формування яйця.

Мідь, як і Цинк по різному нагромаджувався у тканинах перепелів. У тканинах печінки перепелів у період з 28- до 72-добового віку при додаванні препарату «Біло-Актив» встановлено дещо більший вміст цього елемента, порівняно з показниками у птиці контрольної групи. У перепелів другої дослідної групи він становив — $20,31 \pm 0,94$, а третьої — $19,41 \pm 1,30$ мг/кг.

Аналіз одержаних результатів свідчить про те, що процеси обміну інтенсивніше відбувались у пір'ї, ніж у шкірі. Так, у 28-добових перепелів вміст Міді в шкірі залишався без змін, тоді як у пір'ї у птиці другої дослідної групи збільшився в 1,54 рази та третьої — у 1,45 рази ($p < 0,05-0,01$). Така ж тенденція зберігається і в наступні вікові періоди. Отримані дані свідчать про позитивний вплив застосованих добавок на процеси оперення та безпосередню участь Міді в процесах кератинізації пір'я.

Встановлено, що несучість птиці, яка отримувала різні біогенні добавки суттєво відрізнялась. Так, додаткове введення до раціонів перепілок добавки „Біло-Актив“ у кількості 0,15% (друга дослідна група) сприяло підвищенню несучості в першу і другу декади яйцекладки, порівняно з продуктивністю птиці контрольної групи. А за третю декаду (62–72 доба) несучість перепілок другої дослідної групи була вищою на 4,22%, ніж у птиці контрольної груп. При цьому, в перепілок третьої дослідної групи, впродовж усього періоду контролю, несучість була нижчою, ніж у птиці контрольної групи, відповідно, на 0,7; 25,6 та 12,5%. Щодо морфометричних показників якості одержаних яєць встановлено, що маса яєць, одержаних від птиці другої дослідної групи була на 4,8% більшою, порівняно з яйцями птиці контрольної групи.

Одержані результати досліджень свідчать про позитивний вплив добавки до раціонів на міцність яєчної шкаралупи ($p < 0,5-0,01$). Очевидно Кальцій, присутній у кормовій добавці «Біло-Актив», був доступний для організму перепілок (друга і третя дослідні групи). Кальцій є одним з елементів, який впливає на зміцнення шкаралупи, виводимість яєць і масу пташенят після виводу.

Отже, проведені дослідження дають підстави для рекомендації, застосування добавки „Біло-Актив“ у кількості 0,15% до основного раціону перепелів у період з 17- до 72-добового віку з метою корекції мінерального обміну перепілок, підвищення їх продуктивності та покращення якості продукції.